

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/118/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1719201309
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1719201309.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a Mgr. Niny Dubovskej, v spore žalobkyne: C.. S. I., L.. XX.XX.XXXX, P. J. Y. XXXX/XXD, W. G. K., právne zast. JUDr. Jozef Polák, advokát so sídlom Aleja Slobody 1890/50, Dolný Kubín, proti žalovanej: T. L., L.. XX.XX.XXXX, P. J. T. XXXX/XX, D. N., právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Marcel BORIS, s.r.o., so sídlom Ružinovská 40, Bratislava, IČO: 36 863 319, o vypratanie nehnuteľnosti, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 25.05.2020, č.k. 43C/32/2019-215, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovaná má proti žalobkyni nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanej vypratať nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k.ú. D. N., okres Pezinok, ako pozemok KN C parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 81 m², pozemok KN C parc. č. XXXX/X, záhrada o výmere 353 m², pozemok KN C parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 148 m², stavba - rodinný dom súp. č. XXXX postavený na parc. č. XXXX/X (ďalej len „rodinný dom“ alebo spolu ako „nehnuteľnosti“) (výrok I.) a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 136 ods. 2, § 143, § 144, § 145 ods. 1 a 2, § 146 ods. 1 a 2, § 40a, § 126 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že žalobkyňa sa v konaní domáhala ochrany pred neoprávneným užívaním nehnuteľností v Slovenskom Grobe zo strany žalovanej z dôvodu jej nesúhlasu s týmto konaním a námietky neplatnosti právneho úkonu, ktorým mal jej manžel (rovnako bezpodielový spoluvlastník nehnuteľností) povoliť žalovanej bývať v dotknutých nehnuteľnostiach. Súd prvej inštancie nespochybnil právo žalobkyne dovoliť sa ochrany jej vlastníckeho práva, vrátane vypratania nehnuteľností v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (ďalej aj len „BSM“), pokiaľ tieto niekto neoprávnené užíva, a poukázal na to, že žalovaná v konaní nijako nerozporovala, že sa v dotknutých nehnuteľnostiach zdržiava spolu s manželom žalobkyne (t.j. s osobou, ktorej rovnako svedčí postavenie bezpodielového spoluvlastníka nehnuteľností), kým žalobkyňa obýva inú spoločnú nehnuteľnosť v W. G. K., jej bytová situácia je vyriešená a zároveň žalobkyňa nie je nevyhnutne odkázaná na pobyt a využívanie nehnuteľností, v užívaní ktorých jej ani nik nebráni. Podľa nesporných tvrdení strán sporu bolo podľa súdu prvej inštancie v konaní preukázané, že žalobkyňou deklarovaný protiprávny stav trvá už od mesiaca 02/2018. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo skutkovo preukázanej situácie medzi manželmi (žalobkyňou a O. I.), medzi žalovanou a manželom

žalobkyne (O. I.) a namietanou relatívnou neplatnosťou právneho úkonu, ktorým manžel žalobkyne povolil žalovanej užívať nehnuteľnosti. Aplikáciou ust. § 143 Občianskeho zákonníka dovodil oprávnenie žalobkyne predmetnú nehnuteľnosť v BSM užívať, pričom do BSM žalobkyne a jej manžela O. I. okrem nehnuteľností (vrátane rodinného domu), ktoré užíva sám manžel žalobkyne, patrí aj rodinný dom v W. G. K., ktorý užíva sama žalobkyňa od r. 2018. Súd prvej inštancie mal tak za preukázané, že bola uzatvorená dohoda o spôsobe užívania spoločného majetku do vyriešenia ich vzájomných vzťahov (do rozvodu manželstva) a následného vyporiadania BSM, a to napriek tomu, že žalobkyňa existenciu takejto dohody popierala. Naopak, súd prvej inštancie nemal pochybnosti o tom, že medzi manželmi sú vzájomné vzťahy rozvrátené (vychádzajúc z existujúceho zákazu priblíženia žalobkyne k žalovanej, prebiehajúceho trestného konania, v ktorom je žalobkyňa dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu voči žalovanej ako aj zo samotnej žaloby, z ktorej vyplýva, že manžel žalobkyne O. I. žije v partnerskom vzťahu so žalovanou), aj keď sa žalobkyňa v konaní snažila preukázať harmonický vzťah s manželom, ktorý je rušený jedine bývaním žalovanej v ich spoločnom rodinnom dome a neschopnosťou manžela daný stav zmeniť. Súd prvej inštancie dovodil, že ak žalobkyňa užíva rodinný dom v W. G. K., nevzniká jej rovnakým užívaním rodinného domu v D. N. O. I., ktorý súhlasí s jeho užívaním v prospech žalovanej, žiadna zásadná ujma tým, že rodinný dom neužíva, naviac žalobkyňa sa vyjadrila, že rodinný dom chce navštevovať za účelom návštevy svojich (dospelých) detí, v čom jej bráni jedine súdne rozhodnutie zákazu priblíženia sa k žalovanej. Rozhodujúcim pri posudzovaní veci podľa súdu prvej inštancie bolo, že na užívaní spoločných vecí sa O. I. a žalovaná dohodli, dohodu vzájomne rešpektujú už od r. 2018 a každý z manželov má zabezpečené plnohodnotné bývanie, pričom uvedené rozhodnutie rešpektovali obaja až do doby, kedy bol žalobkyňi nariadený zákaz priblíženia sa k žalovanej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, čo jej neumožňuje styk s dospelými deťmi. Súd prvej inštancie sa nezaoberal namietanou neplatnosťou právneho úkonu, ktorým mal manžel žalobkyne - O. I. - povoliť bývanie žalovanej v rodinnom dome, keďže existenciu takéhoto úkonu žalobkyňa v konaní nepreukázala, keď odkázala len na čestné vyhlásenie O. I., ktorým on preukazoval oprávnenosť zdržiavania sa žalovanej v rodinnom, z ktorého nijakým spôsobom nie je preukázané jeho trvalé užívanie žalovanou. Uzavrel, že v prípade, ak sú vzťahy medzi manželmi natoľko rozvrátené, že ich nie je možné opätovne obnoviť, je potrebné aj zo strany súdu do vyriešenia týchto primárnych problémov poskytnúť ochranu v takom rozsahu, aby každý z manželov mal možnosť vedenia riadneho života, smerujúceho k vyporiadaniu vzájomných vzťahov v čo najkratšom čase a že žalobu žalobkyne voči žalovanej (partnerke jej manžela) považoval za účelovú, šikanóznou, priečiacu sa dobrým mravom a v prípade jej vyhovenia by nebola splnená podmienka súdnych rozhodnutí „pro futuro“, teda vyriešenia veci s konečnou platnosťou, i keď nebola smerovaná priamo proti manželovi žalobkyne, pretože riešenie s konečnou platnosťou môže poskytnúť jedine žaloba o rozvod manželstva medzi žalobkyňou a jej manželom a následne prípadná žaloba o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

3. Proti rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), teda že neboli splnené procesné podmienky, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie vydal napadnutý rozsudok na základe domniek a dohadov, nie na základe skutočne zisteného a preukázaného skutkového stavu, čo spôsobuje arbitrárnosť napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie bezdôvodne a nesprávne rozhodol o zamietnutí návrhu žalobkyne na doplnenie dokazovania výsluchom jej manžela O. I., ktorý návrh žalobkyňa uskutočnila riadne a včas a procesne predpísaným spôsobom, pričom v odôvodnení napadnutého rozsudku sa stotožnil s účelovými a ničím nepreukázanými tvrdeniami žalovanej o tom, že žalobkyňa a jej manžel sú v rozvodovom konaní, čo však nebola pravda ani v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku a nie je to pravda ani v súčasnosti. Došlo tak k zásahu do základného práva žalobkyne na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, pretože záver súdu prvej inštancie o nevykonaní žalobkyňou navrhovaného dôkazu je zjavne neodôvodnený a je porušením ust. článku 6 ods. 1 CSP. Žalobkyňa namietala nesprávnu aplikáciu ust. § 146 Občianskeho zákonníka, keď O. I. nebol účastníkom konania a bolo v konaní preukázané, že BSM žalobkyne a jej manžela O. I. zaniklo na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 17C/113/2018 zo dňa 10.10.2019, právoplatného dňa 08.11.2019, preto súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Napadnutý

rozsudok súdu prvej inštancie odporuje ust. článku 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), pretože zamietnutím žaloby dal prednosť poskytnutiu právnej ochrane žalovanej ako osobe, ktorá rozvracia manželské spolužitie žalobkyne a O. I. a prevádzkuje konkubinát, pred poskytnutím právnej ochrany manželstvu žalobkyne a O. I., a doslova nabáda žalobkyňu, aby sa nechala rozviešť. Zamietnutím žaloby došlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom, pretože súd prvej inštancie považoval podanie žaloby zo strany žalobkyne za účelové, šikanózne a v rozpore s dobrými mravmi, pričom podanou žalobou sa žalobkyňa domáha ochrany svojho Ústavou SR garantovaného vlastníckeho práva, v ktorého výkone jej bráni žalovaná faktickým užívaním nehnuteľností proti vôli žalobkyne, ktorá skutočnosť bola v konaní preukázaná a nebola sporná, čo je porušením článku 20 ods. 1, článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Využitie jediného možného prostriedku ochrany jej vlastníckeho práva nemožno hodnotiť ako účelové, šikanózne a v rozpore s dobrými mravmi, naviac ak žalovaná za užívanie nehnuteľností nikomu nič neplatí. K porušeniu práva žalobkyne na prístup k súdu a na spravodlivý súdny proces došlo aj tým, že súd prvej inštancie procesne neprípustným spôsobom podmieňuje procesnú prípustnosť resp. úspešnosť podania žaloby komplexným riešením vzťahov medzi žalobkyňou a jej manželom O. I., ktorý nebol účastníkom konania, ide o žalobu o plnenie podľa ust. § 137 písm. a) CSP, pri ktorej súd neskúma existenciu naliehavého právneho záujmu. Úvahy súdu prvej inštancie o tom, či podaná žaloba do budúcnosti rieši všetky vzájomné vzťahy medzi žalobkyňou a jej manželom je irelevantná, podstatná je skutočnosť, že vyhovením žalobe by bol definitívne upravený vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou týkajúci sa neoprávneného užívania nehnuteľností. Žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie aplikoval negatívnu dôkaznú teóriu. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 6 Cdo 179/2010 zo dňa 28.09.2010 žalobkyňa preukázala základné predpoklady úspešnosti žaloby (preukázanie vlastníckeho práva a skutočnosť, že žalovaná užíva vec bez právneho dôvodu), tieto v konaní ani neboli sporné a žalobkyňa nemala dôvod preukazovať existenciu ani neplatnosť akéhokoľvek právneho úkonu, na základe ktorého má žalovaná právo nehnuteľnosti užívať (nedošlo k prenosu dôkaznej povinnosti zo žalobkyne na žalovanú ani naopak) a žalovaná nepreukázala akýkoľvek právny titul, ktorý by ju oprávňoval nehnuteľnosti užívať, keď žalovaná toto odvodzovala od listiny označenej ako súhlas s užívaním nehnuteľnosti zo dňa 06.09.2019, vo vzťahu ku ktorému žalobkyňa kvalifikovane namietla a dovolala sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu (súhlasu s užívaním nehnuteľností), ktorý súhlas jej mal udeliť jej manžel podľa ust. § 145 v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka a na pojednávaní dňa 25.05.2020 predložila súdu prvej inštancie námietku relatívnej neplatnosti a potvrdenie o jeho doručení manželovi, Súd prvej inštancie mal povinnosť skúmať a vysporiadať sa s neplatnosťou právneho úkonu z dôvodu porušenia ust. § 145 ods. 1 zákona Občianskeho zákonníka. BSM žalobkyne a O. I. zaniklo rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.11.2019, preto súhlas s užívaním nehnuteľností zo dňa 06.09.2019 O. I. udelil ešte počas trvania BSM a ktorý úkon nemá charakter „bežného“, o ktorom by mohol rozhodovať a vybavovať ho každý z manželov samostatne a vyžadoval sa súhlas druhého manžela (žalobkyne). Nakoľko súhlas nebol žalobkyňou daný, je právny úkon - súhlas s užívaním nehnuteľností zo dňa 06.09.2019 - neplatný v celom rozsahu podľa ust. § 40a Občianskeho zákonníka, a to aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR z 03.02.1972 sp. zn. Cpj 86/1971 a rozsudok NS SR z 31.08.2010 sp. zn. 5 Cdo 211/2009. Žalobkyňa namietala, že neexistuje a nebola preukázaná existencia akejkoľvek dohody medzi žalobkyňou a manželom ohľadne užívania nehnuteľností v BSM, na existenciu ktorej súd prvej inštancie odkazuje. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku neuskutočnil výklad ustanovení Občianskeho zákonníka v súlade s judikatúrou dovolacieho súdu a nevzal do úvahy ústavný aspekt danej veci a s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) sp. zn. III. ÚS 156/06, sp. zn. III. ÚS 331/04, sp. zn. II. ÚS 174/04, I. ÚS 22/03, čím došlo podľa žalobkyne k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, právny záver súdu prvej inštancie nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, jeho aplikácia práva bola plná rozporov a v podstate viedla k vylúčeniu možnosti žalobkyne domáhať sa ochrany svojho subjektívneho vlastníckeho práva a svojich práv ako účastníka súdneho konania. Žalobkyňa má za to, že napadnutým rozsudkom bol porušený aj princíp spravodlivosti zakotvený v článku 1 ods.1 Ústavy SR. Žalobkyňa namietala, že v konaní nebol riadne zistený skutkový stav, nebolo riadne vykonané dokazovanie resp. skutkový stav, ktorý bol v priebehu konania zistený, bol pri aplikácii práva ignorovaný. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne v celom rozsahu, napriek tomu, že preukázala svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam (a aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby), skutočnosť, že žalovaná trvale užíva predmetné nehnuteľnosti nebola sporná, žalobkyňa v súlade s CSP poprela všetky skutkové tvrdenia žalovanej, ktorá nepreukázala žiaden právny dôvod na užívanie nehnuteľností. Manželstvo medzi žalobkyňou a O. I. nezankulo rozvodom ani iným

spôsobom, manžel do dnešného dňa nepodal žiadosť o rozvod, a ani ju nepodá, lebo to nechce, BSM žalobkyne a O. I. do dnešného dňa nie je vysporiadané, pričom predmetné nehnuteľnosti sa stavali počas trvania manželstva zo spoločných prostriedkov a návrh na zrušenie BSM sa podal z dôvodu, aby sa majetok do budúcnosti ochránil, keďže manžel je podnikateľ v doprave. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je nezákonný, arbitrárny, zmätočný a nedostatočne odôvodnený, vychádza z vysoko formalistického výkladu príslušných právnych noriem, listinných dôkazov, ktoré boli vykonané, súd prvej inštancie svoj právny názor prijal na základe domnienok a dohadov a nie na základe skutočne preukázaných skutočností, bez zohľadnenia skutkových okolností prejednávaneho prípadu. Súd prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku porušil zásadu rovnosti účastníkov sporového konania zakotvenú v ust. článku 6 ods. 1 CSP. Arbitrárnosť napadnutého rozsudku spočíva aj v tom, že súd prvej inštancie pre žalobkyňu z nepochopiteľných príčin žalobu zamietol z dôvodov, ktoré vo svetle vyššie uvedených skutočností nemôžu obstáť a z dôvodu údajného neunesenia dôkazného bremena, aj keď žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení riadne a včas navrhla doplniť dokazovanie, ktoré návrhy na doplnenie dokazovania súd zamietol. Tie z dôkazov ktoré žalobkyňa predložila do konania a ktoré súd prvej inštancie vykonal vyhodnotil jednostranne v prospech žalovanej a v neprospech žalobkyne, čo predstavuje porušenie princípu rovnosti účastníkov. Žalobkyňa namietala aj to, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný (uznesenie NS SR sp. zn. 5 Obo 48/2012 z 27.06.2012). Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zmenil tak, že žalobe vyhovie a prizná žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

4. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne vyjadrila podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 17.07.2020, v ktorom uviedla, že pokiaľ žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie vydal napadnutý rozsudok na základe domnienok a dohadov, takto vyjadrený názor žalobkyňa nijakým spôsobom bližšie nešpecifikuje a v konaní bolo podľa žalovanej nepochybne správne zistené, že žalobkyňa s manželom spolu nežijú, že na základe ich vzájomnej dohody dlhodobo každý žije v inej nehnuteľnosti, pričom z vyhlásenia O. I. vyplývalo, že žalovaná užíva nehnuteľnosti v BSM žalobkyne a O. I. s jeho výslovným súhlasom, preto nie je zřejmý namietaný dôvod arbitrárnosti. K námietke zamietnutia návrhu žalobkyne na vykonanie dôkazu výsluchom O. I. rovnako uviedla, že túto námietku žalobkyňa nijakým bližším spôsobom nekonkretizovala, navyše nesprávne uvádza, že sa súd prvej inštancie stotožnil s tvrdeniami o rozvode konaní žalobkyne a manžela, keď z odôvodnenia takýto záver nevyplýva a nevykonanie dôkazu môže byť považované za vadu v prípade, ak by mohlo vykonanie tohto dôkazu mať podstatný význam pre rozhodnutie súdu (rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 332/09). Pokiaľ žalobkyňa namietala nesprávnu aplikáciu ust. § 146 Občianskeho zákonníka, žalovaná neuviedla, ako mal súd prvej inštancie predmetné zákonné ustanovenie nesprávne aplikovať a aký vplyv na správnosť aplikácie tohto ustanovenia má skutočnosť, že BSM zaniklo, keď žalobkyňa si v odvolaní odporuje a poukazuje na rozhodnutie NS SR z 03.02.1972 sp. zn. Cpj 86/1971 a jeho analogickú aplikáciu. Namietala, že súd prvej inštancie sa nezaoberal dôvodmi, ktoré viedli k rozvratu manželského spolužitia žalobkyne a jej manžela, čo ale nebolo predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie, naviac v konaní bolo nesporné, že vzťahy medzi manželmi sú rozvrátené. Súd prvej inštancie v konaní nerozhodoval o tom, či má uprednostniť ochranu žalovanej alebo poskytnúť ochranu manželstva žalobkyne a jej manžela, preto tento odvolací dôvod považuje za absolútne nedôvodný. Žalovaná poukázala na to, že nie je vylúčené, aby domáhaním sa svojho vlastníckeho práva nedochádzalo zároveň k šikanóznemu konaniu, resp. konaniu odporujúcemu dobrým mravom, a to s odkazom na ust. § 3 Občianskeho zákonníka, ktorého zmyslom je zamedziť výkonu práva, ktorý síce zodpovedá zákonu, avšak odporuje dobrým mravom a ide najmä o prípady, keď je výkon práva formálne v súlade so zákonom (právom), ale jeho cieľom je dosiahnutie iného výsledku, než dotknutá právna norma predpokladá, čoho dôsledkom je neposkytnutie ochrany takémuto právu (uznesenie NS ČR z 14.10.2009, sp. zn. Cpj 6/2009). Žalovaná poukázala na to, že žaloba bola účelová, bez racionálneho základu a žalobkyňa ňou sledovala len spôsobenie čo najväčších nepríjemností žalovanej a O. I., nakoľko nehnuteľnosti boli užívané žalovanou s výslovným súhlasom O. I. ako bezpodielového spoluvlastníka, ktorý sa so žalobkyňou predbežne dohodol o užívaní nehnuteľností v BSM tak, že on bude výlučne užívať aj pred rozvodom aj po rozvode nehnuteľnosti v D. N. a žalobkyňa zostane užívať rodinný dom v W. G. K., pričom prakticky to tak aj fungovalo a funguje. Žalobkyňa fakticky nemá ani nikdy nemala záujem o užívanie nehnuteľností v D. N., keď nehnuteľnosti nikdy ani neužívala a nemá tam žiadne svoje veci. Žalovaná nespochybnila právny názor vyjadrený v rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/179/2010, avšak žalobkyňa opomenula, že v predmetnom súdnom konaní nebol preukázaný jeden z predpokladov úspešnosti ňou podanej žaloby a síce, že by žalovaná nehnuteľnosť neprávom zadržovala, ako vyplýva z vykonaného dokazovania (čestné vyhlásenie O. I.). Nemožno súhlasiť s tým, že v konaní bolo preukázané, že žalovaná nehnuteľnosti užíva

bez právneho dôvodu, čomu odporuje aj žalobkyňou namietaná relatívna neplatnosť súhlasu udeleného žalovanej. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že sa nemohol zaoberať namietanou neplatnosťou právneho úkonu (súhlasu), keď existenciu takéhoto úkonu žalobkyňa v konaní nepreukázala, predložené čestné vyhlásenie len deklaruje oprávnenosť zdržiavania sa žalovanej v nehnuteľnostiach, nie ich trvalé užívanie. Udelenie súhlasu niektorého z manželov o užívaní nehnuteľnosti, ktorú v súlade s touto dohodou výlučne užíva, nemožno považovať za otázku, ktorá by sa týkala spoločnej veci (§ 19 ods. 2 Zákona o rodine). Podľa žalovanej možno mať za to, že za okolností, ktoré medzi manželmi nastali a vyšli najavo v priebehu súdneho konania, rozhodovanie o veci, ktorá síce patrí do BSM, ale podľa vzájomnej a dlhodobo rešpektovanej dohody manželov, je v užívaní výlučne jedného z manželov, nespadá do rozhodovacej pôsobnosti obidvoch manželov a domáhanie sa relatívnej neplatnosti zo strany žalobkyne nemožno z uvedeného dôvodu, aj vzhľadom na ňou znenie vznesenej námietky považovať za kvalifikované (absentovala riadna identifikácia napadnutého právneho úkonu). Zopakovala, že tvrdenie žalobkyne o tom, že nebola preukázaná existencia akejkoľvek dohody medzi žalobkyňou a manželom ohľadom užívania nehnuteľností v BSM možno považovať za účelové, pretože jej existenciu potvrdzovalo dlhodobé faktické užívanie spoločných nehnuteľností manželmi, neužívame nehnuteľností v D. N. žalobkyňou, neprejavenie reálneho záujmu o užívanie nehnuteľností žalobkyňou, čestné vyhlásenie O. I. zo dňa 06.09.2019 o dohode so žalobkyňou, užívanie nehnuteľnosti v W. G. K. výhradne žalobkyňou, hradenie nákladov súvisiacich s vlastníctvom nehnuteľnosti v D. N., vrátane úveru poskytnutého na financovanie jeho výstavby, výlučne zo strany manžela žalobkyne (mimo masy BSM). Žalovaná považuje napadnutý rozsudok v celom rozsahu za vecne správny a spravodlivý, odvolanie žalobkyne považuje za neopodstatnené a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

5. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovanej vyjadrila podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 24.09.2020 v ktorom uviedla, že tvrdenie žalovanej, že nevymedzila odvolacie dôvody dostatočne konkrétne, považuje za účelové, naopak tvrdenia a skutočnosti uvádzané žalovanou sú v celom rozsahu účelové, zavádzajúce a nepravdivé a nie sú spôsobilé zvrátiť danosť odvolacích dôvodov. K tvrdeniu, že súd prvej inštancie správne uzatvoril, že medzi žalobkyňou a jej manželom existuje dohoda o užívaní jednotlivých nehnuteľností patriacich do BSM, ktorú majú rešpektovať, žalobkyňa uviedla, že takýto právny názor nemôže obstať, nakoľko odporuje zákonu, pretože akákoľvek dohoda (či už medzi bezpodielovými spoluvlastníkmi alebo medzi podielovými spoluvlastníkmi) týkajúca sa užívania spoločnej veci alebo dohoda o vyporiadaní BSM musí mať obligatórne písomnú formu a existencia takejto dohody v konaní nielen že nebola preukázaná ale ani tvrdená, existenciu takejto dohody (či dokonca existenciu vôle takúto dohodu vôbec uzatvoriť) výslovne poprela žalobkyňa v konaní na súde prvej inštancie a k tejto skutkovej okolnosti navrhla vypočuť ako svedka svojho manžela. K tvrdeniu žalovanej, že žalobkyňa nepreukázala existenciu právneho úkonu manžela (súhlasu udeleného žalovanej s užívaním rodinného domu), ktorého neplatnosti sa žalobkyňa dovolala, uviedla, že práve od existencie takéhoto právneho úkonu žalovaná odvodzovala svoje oprávnenie na užívanie nehnuteľností, iný právny titul, ktorý by žalovanú oprávňoval nehnuteľnosti užívať, žalovaná ani netvrdila ani nepreukazovala, pričom jej existencia nebola medzi stranami sporu sporná. Bolo úlohou súdu prvej inštancie posúdiť obsah listiny označenej ako súhlas s užívaním nehnuteľnosti zo dňa 06.09.2019 a vyhodnotiť jeho platnosť vo väzbe na riadne a včas uplatnenú námietku relatívnej neplatnosti, ktorú vzniesla žalobkyňa, následne mal skúmať, či má žalovaná nejaký iný titul od ktorého by mohla odvodzovať svoje právo užívať nehnuteľnosti a v prípade jeho absencie vyhovieť žalobe v celom rozsahu. Žaloba o vypratanie voči žalovanej nie je šikanóznym výkonom práva ani konaním v rozpore s dobrými mravmi, ale je zákonným inštitútom, použiteľným vo vzťahu k nezákonnému konaniu žalovanej, ktorá nemá žiaden platný právny titul, ktorý by jej umožňoval užívať rodinný dom (m.m. uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/85/2017 zo dňa 18.10.2018). Žalobkyňa podanou žalobou sleduje legitímny cieľ, a to ochranu svojho vlastníckeho práva. Poukázala na to, že väčšia právna ochrana sa má poskytovať manželstvu ako konkubinátu a že platí aj to, že podstatná časť spoločnosti sa nestotožňuje s tým, aby počas trvania manželstva bývala v spoločnom rodinnom dome milienka niektorého z manželov, a že celkom určite sa s tým nestotožňuje a ani nesúhlasí žalobkyňa, čo pre vyhovieť žalobe v zmysle doterajšej judikatúry dovolacieho súdu a všeobecných súdov bohato postačovalo, preto aj v tomto žalobkyňa vidí arbitrárnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Keďže žalovaná ani v rámci podaného vyjadrenia neuvádza žiaden právny titul, ktorý by ju oprávňoval užívať predmetnú nehnuteľnosť, je zrejmé, že sú splnené podmienky, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie a zaviazže žalovanú povinnosťou náhrady trov konania žalobkyňi v rozsahu 100%.

6. Žalovaná sa k vyjadreniu žalobkyne vyjadrila podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 27.10.2020, v ktorom odkázala na svoje predchádzajúce vyjadrenia a podania. Doplnila, že dohoda, či už medzi bezpodielovými alebo podielovými spoluvlastníkmi, týkajúca sa užívania spoločnej veci, nemusí mať obligatórne písomnú formu (NS SSR sp. zn. Cpj 8/72, R 54/1973) a zopakovala, že v konaní bolo preukázané, že medzi žalobkyňou a jej manželom O. I. bola dohoda o užívaní ich spoločných nehnuteľností, vzájomne rešpektovaná od r. 2018. Žalobkyňa sa nevie zmieriť s tým, že jej manželstvo je dlhodobo rozvrátené a neplní svoj spoločenský účel, napriek čomu sa ale rozvádzať nechce. Správanie žalobkyne možno označiť za zákerné, agresívne, sledujúc spôsobenie čo najväčších nepríjemností žalovanej a O. I., je teda v rozpore s dobrými mravmi a nemalo by byť v žiadnom prípade tolerované.

7. Žalobkyňa sa viac k vyjadreniu žalovanej nevyjadrila.

8. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti nároku uplatneného žalobou, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 CSP) a na ich základe dospel k správnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP).

9. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a) CSP), sa po skutkovej stránke stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP) s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam.

10. Podľa ust. § 136 ods. 2 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

11. Podľa ust. § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

12. Podľa ust. § 144 Občianskeho zákonníka, veci v bezpodielovom spoluvlastníctve užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhradzujú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

13. Podľa ust. § 145 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

14. Podľa ust. § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

15. Podľa ust. § 126 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

16. Skutočnosť, že o.i. nehnuteľnosti v Slovenskom Grobe a v Ivanke pri Dunaji patrili do BSM žalobkyne a jej manžela O. I. (v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie zrušeného rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 17C/113/2018 zo dňa 10.10.2019, právoplatného dňa 08.11.2019) nebola sporná. Nebolo sporné ani to, že výlučne žalobkyňa užíva nehnuteľnosti (rodinný dom) v W. G. K. a jej manžel nehnuteľnosti (rodinný dom) v D. N.. Rovnako nebolo sporné, že žalovaná právo nehnuteľnosti užívať odvíja od súhlasu manžela žalobkyne, a že býva v rodinnom dome s jej maloletými deťmi spolu s manželom žalobkyne, s ktorým je v partnerskom vzťahu od 05/2018 potom, čo manžel v 10/2018 opustil spoločnú domácnosť so žalobkyňou.

17. Podstatným pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku žalobkyne bolo, či užívanie nehnuteľností žalovanou od 05/2018 je oprávnené, teda či súhlas manžela žalobkyne udelený žalovanej, preukazovaný jeho čestným vyhlásením zo dňa 06.09.2019, zakladá takéto oprávnenie žalovanej.

18. Odvolací súd poznamenáva, že judikatúra dospela k jednoznačnému záveru, že na právne vzťahy týkajúce sa majetku, ktorý patril do BSM treba aplikovať rovnaké zásady aj po zániku BSM, a to až do doby, kým nedôjde k jeho vyporiadaniu. Rovnako platí, že aktívna legitímácia na vypratanie nehnuteľnosti po zániku BSM, ktoré nebolo vyporiadané, patrí aj len jednému z bývalých manželov aj proti vôli druhého (ktorý je oprávnený na podanie žaloby), a to dokonca aj v prípade, že žalovaný užíva nehnuteľnosť neoprávnene, no so súhlasom bývaného manžela.

19. V súvislosti s obsahom BSM vznikajú dve skupiny vzťahov. Prvú z nich tvoria práva a povinnosti manželov ako spoluvlastníkov navzájom (§ 144 a § 146 Občianskeho zákonníka). Z ust. § 144 Občianskeho zákonníka vyplýva právo spoločného užívania veci patriacej do BSM manželmi v rovnakej miere. Záleží pritom na povahe spoločných vecí a aj na dohode manželov, ako budú tieto veci spoločne užívať, pričom spoločné užívanie vecí môže mať rôznu podobu (užívanie oboma manželmi, jedným z nich, alebo ani jedným z nich ale napr. ich spoločnými deťmi a pod.). Uvedenému právu zodpovedá aj spoločná uhradzovacia povinnosť (povinnosť spoločného uhradzovania nákladov k veciam v BSM). Pokiaľ Občiansky zákonník ustanovuje, že veci v BSM užívajú obaja manželia spoločne, je tým vyjadrené ich právo, a nie povinnosť veci užívať a manželia sa môžu dohodnúť na určitom spôsobe užívania, na ktorú dohodu (na rozdiel od dohody podľa § 143a Občianskeho zákonníka) sa nevyžaduje osobitná forma, preto sa manželia môžu dohodnúť napríklad aj ústne alebo konkludentne.

20. Ust. § 145 Občianskeho zákonníka upravuje právny vzťah bezpodielových spoluvlastníkov k tretím osobám, pokiaľ ide o spoločné veci. Podľa tohto ustanovenia môže bežné veci týkajúce sa spoločnej veci vybavovať každý z manželov a v ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon v zmysle ustanovenia § 40a neplatný, ak sa oprávnený tejto neplatnosti dovolá. Pojem „bežná vec“ Občiansky zákonník ako pojem nedefinuje a neuvádza ani hľadiská rozhodujúce pre jeho odlíšenie od pojmu ostatných vecí, preto pri posudzovaní tejto otázky je potrebné vychádzať z okolností konkrétneho prípadu, s prihliadnutím na povahu a hodnotu veci, na účel, na ktorý obvykle slúži, na zamýšľanú dispozíciu ňou a pod. Bežne je možné za „bežné veci“ považovať veci obvykle súvisiace s hospodárením s určitou vecou, ktoré sa napr. pravidelne opakujú a nevymykajú sa z rámca obvyklého hospodárenia s vecou (napr. nákupy a predaje spotrebných predmetov, vyberanie a platenie nájomného, plnenie rôznych pravidelných platobných povinností a pod.). Judikatúra za „bežnú vec“ nepovažuje napr. dispozíciu so spoločnou vecou znamenajúcu zmenu vlastníctva, zriadenie vecného práva alebo dlhodobú zmenu užívania spoločnej veci (napr. uzavretie nájomnej zmluvy). Bežné veci môže vybavovať každý z manželov a na platnosť s tým súvisiaceho právneho úkonu sa nevyžaduje súhlas druhého manžela. Iné ako bežné veci týkajúce sa spoločných vecí vyžadujú súhlas oboch manželov (ak ich priamo nerealizujú obaja manželia alebo ak jeden z nich nekoná na základe plnomocenstva udeleného druhým manželom). Súhlas druhého manžela (dohoda o spoločnom užívaní veci) nevyžaduje osobitnú formu, postačuje neformálny (ústne, písomne a aj mlčky - konkludentne, ak zo správania druhého manžela možno usúdiť, že súhlasil s tým, aby bola záležitosť takto vybavená), nie je ani časovo viazaný a je možné ho dať vopred ale aj dodatočne. Platí aj to, že ani jeden z manželov nemôže byť proti svojej vôli vylúčený z užívania spoločnej veci (R 42/1964). Právny úkon, ktorý nie je vybavovaním bežnej veci týkajúcej sa spoločnej veci, vykonaný jedným z manželov bez súhlasu druhého, sa považuje za platný,

pokiaľ ten, kto je ním dotknutý, sa jeho relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka) nedovolá. Právo dovolať sa neplatnosti svedčí predovšetkým druhému manželovi a aj adresátovi právneho úkonu, nesvedčí však tomu manželovi, ktorý ju sám spôsobil.

21. Podstatná časť odvolacej argumentácie žalobkyne smerovala k tomu, že ochrany svojho vlastníckeho práva sa domáha z toho dôvodu, že žalovaná nepreukázala akýkoľvek právny titul, ktorý by ju oprávňoval nehnuteľnosti v BSM (rodinný dom v Slovenskom Grobe) užívať, keď žalovaná odvodzovala svoje užívacie právo od listiny označenej ako súhlas s užívaním nehnuteľnosti zo dňa 06.09.2019, vo vzťahu ku ktorému žalobkyňa kvalifikovane namietla a dovolala sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu (súhlasu s užívaním nehnuteľností) zo strany žalovanej, ktorý jej mal udeliť jej manžel podľa ust. § 145 v spojení s ust. § 40a Občianskeho zákonníka, s čím sa ale súd prvej inštancie nevysporiadal.

22. K odvolateľkou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP (t.j. že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

23. Vychádzajúc z vyššie uvedeného má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie správne vyvodil oprávnenie žalobkyne nehnuteľnosti, ktorých vypratania sa žalobou domáha, z titulu BSM užívať. Rovnako správne z vykonaného dokazovania uzavrel, že nehnuteľnosti v BSM (rodinný dom v D. N. a rodinný dom v W. G. K.) užívajú na základe dohody o spôsobe užívania spoločného majetku v BSM, ktorej zodpovedá faktické správanie sa manželov (rešpektovanie tejto dohody) tak, že výlučne žalobkyňa užíva rodinný dom v W. G. K. a jej manžel O. I. užíva rodinný dom v D. N., a to od r. 2018. Argumentácia žalobkyne, že takáto dohoda týkajúca sa užívania spoločnej veci alebo dohoda o vyporiadaní BSM musí mať obligatórne písomnú formu nie je s ohľadom na závery v ods. 19 vyššie správna. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne posúdil námietky žalobkyne o neexistencii takejto dohody za účelové, ktorých opak potvrdzovalo práve dlhodobé faktické užívanie spoločných nehnuteľností manželmi aj čestné vyhlásenie Róberta Jurča zo dňa 06.09.2019. V konaní nebol preukázaný (okrem nepodloženej argumentácie žalobkyne o tom, že nehnuteľnosti (rodinný dom) chce navštevovať za účelom návštevy svojich už toho času dospelých detí) skutočný záujem nehnuteľnosti užívať a ani to, že by žalobkyňi bolo v užívaní nehnuteľnosti bránené (v ich užívaní jej fakticky bráni súdne rozhodnutie, a to zákaz priblíženia sa k žalovanej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov).

24. Dôvodná, i keď bez vplyvu na správnosť meritórneho rozhodnutia vo veci (zamietnutie žaloby), je odvolacia námietka žalobkyne, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak aplikoval ust. § 146 Občianskeho zákonníka a neposudzoval (ne)platnosť právneho úkonu manžela žalobkyne, ktorým udelil žalovanej súhlas s užívaním nehnuteľností podľa ust. § 145 Občianskeho zákonníka, ktorého relatívnej neplatnosti sa žalobkyňa voči žalovanej a jej manželovi dovolala.

25. Z čestného vyhlásenia zo dňa 06.09.2019 vyplýva, že žalovaná užíva nehnuteľnosti v BSM žalobkyne a jej manžela O. I. s jeho výslovným súhlasom, ktorý žalobkyňa namieta a s ktorým užívaním nehnuteľností žalovanou nesúhlasí. Vychádzajúc z ust. § 145 Občianskeho zákonníka a z náležite zistených okolností prípadu (najmä z rozsahu BSM, ktorý tvoria o.i. dve plnohodnotné nehnuteľnosti - rodinné domy v W. G. K. a v D. N., z dohody o spôsobe užívania týchto nehnuteľností v BSM a jej dlhodobej faktickej realizácie a rešpektovaniu, ako aj zo skutočnosti, že nehnuteľnosti v D.M. N. užíva žalovaná spoločne s manželom žalobkyne, s ktorým žije v partnerskom zväzku a z existujúceho zákazu priblíženia sa žalobkyne k žalovanej a prebiehajúceho trestného konania, v ktorom je žalobkyňa dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu voči žalovanej) je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vyhodnotiť súhlas manžela žalobkyne ako právny úkon súvisiaci s bežnou vecou týkajúcou sa spoločnej veci, na ktorý je oprávnený manžel samostatne bez potreby súhlasu žalobkyne. Z uvedeného dôvodu je tento právny úkon manžela žalobkyne Róberta Jurča potrebné vyhodnotiť ako platný.

26. Je možné sa stotožniť aj s apelom súdu prvej inštancie ohľadne potreby vyriešenia primárneho zdroja problémov (riešenie rozvratu manželstva žalobkyne a O.J. I.). Napriek ústavnoprávnej ochrane

inštitútu manželstva a vlastníckeho práva žalobkyne, je podľa odvolacieho súdu potrebné reflektovať a prihliadnúť aj na aktuálny stav vzťahov jednak medzi manželmi ale aj v novom vzťahu manžela so žalovanou (bez osobitnej potreby posudzovania jeho správnosti alebo morálneho aspektu založenej situácie (aj) ako dôsledku konfliktu vo vzťahu medzi manželmi), pričom zmena aktuálnej úpravy vzťahov (vrátane prípadného rozvodu manželstva) prináleží výhradne zúčastneným osobám a je na ich vôli, častokrát aj bez potreby ingerencie súdu. Žalobkyňou vyvolané konanie v tejto veci smerované voči žalovanej ako súčasnej partnerke manžela žujúcej s ním v spoločnej domácnosti, je možné skutočne vnímať ako (nesúhlasnú) reakciu na rozvrat ich manželstva, a teda ako účelovú, keď sa javí, že primárnym cieľom je snaha o riešenie sporu v manželstve.

27. Vo vzťahu k odvolateľkou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods.1 písm. b) CSP (súd prvej inštalácie jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), odvolací súd uvádza, že uvedený odvolací dôvod je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a k jeho naplneniu by došlo, ak by súd prvej inštalácie zasiahol do Ústavou SR, resp. Dohovorom garantovaných práv odvolateľky, čím by jej bolo znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré jej zákon (CSP) priznáva. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením Ústavou SR zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach NS SR tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999, 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

28. Odvolací súd zdôrazňuje, že ako vyplýva aj z judikatúry ÚS SR, iba skutočnosť, že strana sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1 Cdo 213/2019, 2 Cdo 190/2019, 3 Cdo 168/2018, 4 Cdo 3/2019, 5 Cdo 57/2019, 6 Cdo 33/2020, 7 Cdo 308/2019, 8 Cdo 152/2018).

29. V danej veci nebola odvolacím súdom zistená v postupe súdu prvej inštalácie pri prejednaní veci žiadna vada, ktorá by znemožnila odvolateľke realizáciu jej procesných práv a ktorá by jej zmarila možnosť aktívnej účasti na konaní. Takouto vadou v zmysle vyššie uvedeného nie je ani vecné zamietnutie žaloby ani to, že súd prvej inštalácie žalobu považoval za šikanóznou a účelovú a že poukázal (i keď nedôvodne s ohľadom na jej aktívnu legitimáciu - viď. ods. 18 odôvodnenia vyššie) na potrebu komplexného riešenia vzťahov žalobkyne a jej manžela, ktorý nebol stranou v konaní. Obsah spisu nedáva ani podklad pre záver, že súd prvej inštalácie svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti. Súd prvej inštalácie v odôvodnení rozhodnutia náležitým spôsobom popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlil, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdil, uviedol, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, a zároveň citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštalácie sa vysporiadalo so všetkými podstatnými námietkami a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami.

30. V podanom odvolaní odvolateľka uplatnila aj odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP majúci za to že konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (pozri § 193) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu (pozri § 194 ods. 2). Takéto pochybenia v procesnom postupe súdu prvej inštancie neboli odvolacím súdu zistené.

31. Odvolateľkou namietaná neúplnosť zistenia skutkového stavu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou sporu navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal navrhnuté dôkazy nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom.

32. K odvolateľkou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP (t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

33. Vo vzťahu k námietkam žalobkyne, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam považuje odvolací súd za potrebné poukázať aj na uznesenie NS SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo 218/2010, v zmysle ktorého: „Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03)“.

34. Bez významu k vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie je odvolacia námietka žalobkyne, že súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhovaný dôkaz výsluchom manžela ako svedka. Povinnosťou súdu je vykonať len dôkazy potrebné pre zistenie skutkového stavu (nie všetky dôkazy navrhované stranami) a ktoré dôkazy súd považuje za potrebné, tie v písomnom vyhotovení rozsudku vyhodnotí. Z obsahu spisu (zápisnica o pojednávaní zo dňa 25.05.2020) vyplýva, že žalobkyňa návrh na vykonanie výsluchu manžela odôvodnila tým, aby sa vyjadril k uzavretej dohode o užívaní spoločného majetku a výsluch žalovanej tým, aby sa vyjadrila k otázke od kedy užíva predmetnú nehnuteľnosť, kto užíva predmetnú nehnuteľnosť s ňou a na základe akého právneho titulu užíva. Súd prvej inštancie posúdil dôvodnosť navrhovaných dôkazov a na rovnakom pojednávaní uviedol, že navrhnuté dôkazy výsluchom svedka O. I. a žalovanej neprípúšťa z dôvodu, že všetky skutočnosti, ktoré mali súdu prvej inštancie predniesť, sú jednoznačne uvedené v žalobe, vyjadreniach a v predložených listinných dôkazoch, teda ich výsluchy považuje za nadbytočné. S ohľadom na v konaní pred súdom prvej inštancie vykonané dokazovanie (najmä listinnými dôkazmi a výsluchom žalobkyne) a na ich základe zistený skutkový

stav, postupoval súd prvej inštancie správne, keď navrhované dôkazy nevykonal, pretože pre meritórne prejednanie žaloby by ich vykonanie bolo bez podstatného významu, nadbytočné a nehospodárne.

35. Vo vzťahu k ostatným námietkam odvolateľky odvolací súd uvádza, že podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a pod.). Preto na zostávajúcu odvolaciu argumentáciu odvolateľky odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

36. Na základe všetkého zhora uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

37. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich plnú náhradu má úspešná žalovaná voči neúspešnej žalobkyni (zhodne ako v konaní pred súdom prvej inštancie) s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).